

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

Dynea AS
Postboks 160
2001 Lillestrøm

Oslo, 12.9.2013

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved
svar): 2013/2178

Saksbehandler:
Sandrine Benard

Revisjonsrapport: Revisjon ved Dynea AS, Lillestrøm

Kontrollnummer: 2013.003.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Audhild Bø

Fra Miljødirektoratet:
Håkon Oen

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:

Per Morten Myhra
Sandrine Benard

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Dynea AS, Lillestrøm (Dynea Lillestrøm) under sluttmøtet den 6. september 2013. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 3. - 6. september 2013. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket ett avvik og ga ingen anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

Dynea AS har ikke utarbeidet et måleprogram for utslippskontrollen i henhold til Miljødirektoratets krav.

Avviket er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

12.9.2013	Håkon Oen	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonsleder

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Akershus ved miljøvernavdelingen
- Skedsmo kommune
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Dynea AS	
Organisasjonsnr.: 981 313 054	Eies av: 812 158 872
Bransjenr. (NACE-kode): 20.161 - produksjon av basisplast	

Kontrollert enhet

Navn: Dynea AS, Lillestrøm	Anleggsnr.: 0231.0049.01
Kommune: Skedsmo	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Kjemisk industri	Gebysats: 3
Tillatelse gitt: 15. desember 2008	Sist endret: 14. oktober 2010

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt.

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Revisjonens tema

- internkontroll
- utslippskontroll luft og vann
- storulykke-beredskap
- REACH
- Oppfølging tidligere tilsyn

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Miljødirektoratet avdekket ett avvik innen de områdene som ble kontrollert. Vi ber virksomheten bekrefte lukking av avvik gjennom skriftlig tilbakemelding til Miljødirektoratet innen 1.12.2013. Tilbakemelding sendes revisjonsleder, hakon.oen@miljodir.no

4. Gebyr for revisjonen

Dynea Lillestrøm er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. varselbrev fra Klif datert 12.4.2013). Dette betyr at dere skal betale kr. 81 100,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra dato for mottak av rapporten. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova) og på Norske utslipp.

6. Avvik

Det ble konstatert følgende avvik:

Avvik

Dynea AS har ikke utarbeidet et måleprogram for utslippskontrollen i henhold til Miljødirektoratets krav

Avvik fra: *Krav stilt i brev fra Miljødirektoratet datert 10. desember 2010.*

Kommentarer:

Generelt:

Dynea AS ble i brev datert 10. desember 2010 varslet om at Miljødirektoratet fra 1. januar 2012 endrer kravene til utslippskontroll. De nye kravene gjelder for all landbasert industri med tillatelse fra direktoratet og er i hovedsak knyttet til bedre dokumentasjon og beskrivelse.

Måleprogrammet skal omfatte alle komponenter som er regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller i forskrifter, samt alle andre rapporteringspliktige komponenter. Måleprogrammet skal beskrive og begrunne:

- prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver
- de ulike trinnene knyttet til frembringelse av et måleresultat
 - 1- metoder for volumstrømmålinger
 - 2- prøvetaking

- 3- analyse
- 4- utregning og rapportering av utslipp

Miljødirektoratet forventer videre at måleprogrammet:

(jf. beskrivelse i Faktaark 2748/2010 om forventninger til industriens utslippskontroll)

- skal være basert på en grundig kartlegging av alle utslipp og variasjonene i disse (ved ulike driftssituasjoner, når renseanlegget eller deler av renseanlegget er ute av drift, ved ulike produksjonsforhold osv.)
- må ha et omfang som sikrer at resultatene gjenspeiler de faktiske utslippsforhold
- beskriver hvilke metoder som benyttes ved prøvetaking
- beskriver frekvensen for deltagelse i ringtester ved avvik fra sann verdi
- beskriver frekvens for tredjepartskontroll
- angir hvilke laboratorier virksomheten benytter når utslippsmålingene utføres av ekstern aktør
- beskriver utregning og rapportering av resultatene fra utslippsmålingene
- inngår i virksomhetens internkontrollsystem
- beskriver hvordan måle- og beregningsprogrammet fastlegges, og hvem som har ansvaret for å gjennomføre det.

Måleprogrammet til vann:

I virksomhetens måleprogram, (dokument *COML-8CCD9T*), blir flere av de forventningene som er aktuelle for virksomhetens delvis angitt. Noen av forventningene er imidlertid ikke tilfredsstillende oppfylt.

Dette gjelder blant annet en detaljert beskrivelse av utstyr og gjennomføring av aktiviteter knyttet til:

- måling av volumstrøm
- prøvetaking
- analyser
- beregning av utslipp
- begrunnelse for hvorfor aktiviteter blir gjort på den måten virksomheten angir.

Eksempler på manglende beskrivelser:

- volumstrømmåler og vannprøvetaker
- volumstrøm av avløpsvann som må til for å utløse en prøvetaking
- at det er en magnetisk mengdemåler som er opphav til dataene for volumstrøm og at vannprøvetaker blir styrt av mengdemåler som baserer seg på måling med ultralyd
- rutiner for vedlikehold, rengjøring og kalibrering av måleutstyr inklusiv hvem som foretar dette
- analysemetodene som brukes (virksomheten bruker ikke-akkrediterte metoder og direktoratet forventer at Dynea kan fremlegge dokumentasjon på at resultatene likevel blir akseptable og kan godkjennes.)

Måleprogrammet til luft:

Dynea AS har utarbeidet et styrende dokument (*COMH-85BFF7*) med underliggende måleplaner for driftsenhetene fyrhus, formalin- og KH-fabrikken, pulverlimfabrikken, fabrikken for fremstilling av flytende herdere og tank-parken. Kommentarene under er kun knyttet til måleplanen /måleprogrammet for fyrhuset og pulverlimfabrikken. For kommentarer til måleplanene og måleprogrammet for formalin- og KH-fabrikken, fabrikken for fremstilling av flytende herdere og tankparken henvises det til Andre forhold, pkt 8.3.

I de foreliggende måleplanene for fyrhuset og pulverlimfabrikken er det flere opplysninger som hører hjemme i et måleprogram, men følgende mangler:

- beskrivelse av valgt metode for:
 - måling av volumstrøm
 - prøvetaking
 - analyser
- vurdering av usikkerhetsbidragene knyttet til de forskjellige trinn i målingene og en vurdering av i hvilken grad bidragene kan føre til at utslippene som rapporteres avviker fra faktiske utslipp (manuelle målinger)
- opplysninger om hvordan volumstrømmålingene fremkommer (faktisk måling eller avlesning av viftekapasiteter?)
- opplysninger om de manuelle volumstrømmålingene gjøres på egnet sted og etter anerkjent standard
- opplysninger om måleutstyrets måleusikkerhet (støvmålerne i pulverfabrikken)
- opplysninger om rutiner for kalibrering, rengjøring og vedlikehold av automatiske støvmålerne og hvem som utfører dette
- opplysninger om hvor måleutstyret for manuell og automatisk prøvetaking er plassert i avgass-strømmen for å få et best mulig korrekt måleresultat
- opplysninger om hvilke prøvetakingsstandarder og analysemetoder som brukes, samt vurdering av om metodene som brukes gir et tilstrekkelig nøyaktig resultat
- opplysninger om hvor i utslippsstrømmen prøvetakingsstedet er plassert for å oppnå et representativt prøveuttak
- opplysninger om hvordan prøvene håndteres frem til analyse og betydningen av hva eventuelle avvik fra prøvetakingsstandarder har å si for resultatet
- beskrivelse av hvilke metoder som brukes for å beregne utslipp relatert til korttids utslippsgrenser og totalt årlig utslipp.

7. Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger under revisjonen.

8. Andre forhold

8.1 Eierforhold

Virksomheten har i 2013 skiftet eier. Ny eier fra 22.7.2013 er Dynea Holding AS som eies av Eltek Holding AS.

8.2 Sikkerhetsrapport

Virksomheten arbeider med oppdatering av sikkerhetsrapporten og er i dialog med DSB ved koordineringsgruppen for storulykkesforskriften vedrørende punkter knyttet til spredningsmodellering. Oppdatert sikkerhetsrapport forventes ferdig i løpet av 2013.

8.3 Måleprogram luft – Formalin og KH fabrikk, flytende herder og tankpark – krav i tillatelse

Disse produksjonsenhetene har til sammen ca. 80 tanker og 20 reaktorer. Produksjonen skjer batchvis og produksjonsspekteret er opp mot 300 produkter. Utslippet til luft fra reaktorer og tanker varierer med hvor man er i produksjonssyklusen og vil avhenge av temperatur og påfyllingsgrad. Det er derfor vanskelig å opprette et måleprogram som dekker hele spekteret på alle tankene/reaktorene. Virksomheten må finne frem til kilder/punkter med størst utslipp og lage et måleprogram for disse og eventuelt gjennomføre stikkprøver for de med mindre utslipp.

Virksomheten bør opprette dialog med Miljødirektoratet i forhold til utslippskravene i tillatelsen for disse enhetene og finne løsninger på omfang av måleprogram.

8.4 REACH

Under revisjonen ble virksomhetens oppfølging av REACH regelverket gjennomgått, blant annet virksomhetens roller og plikter knyttet til registrering/preregistrering av stoffer, utvidede sikkerhetsdatablader, kandidatlisten, begrensninger, godkjenninger og internkontroll.

Gjennomgangen viser at virksomheten arbeider i henhold til regelverket på de områdene som ble kontrollert.

8.5 Vedlikehold

Virksomheten har ingen sentral vedlikeholdsorganisasjon/vedlikeholdsleder. Vedlikeholdet er desentralisert til den enkelte avdeling/fabrikk og styres av avdelingslederne. Det brukes en del innleid personell ved utføring av vedlikeholdet. Programmer for forebyggende vedlikehold registres i EXCEL for hver enhet og følges opp av avdelingslederne.

8.6 Oppfølging tidligere tilsyn

Under revisjonen ble virksomhetens oppfølging av tidligere revisjon fra Klif (2011.029.R.Klif) gjennomgått. Det samme ble rapport fra fjorårets storulykketilsyn utført av NSO. Denne rapporten hadde ingen funn.

Miljødirektoratets gjennomgang av oppfølgingen av Klif-revisjonsrapporten fra 2011 viser at virksomheten har fulgt opp de fleste punktene tilfredsstillende. Et punkt som fremdeles har utviklingspotensial er bruk av akseptkriterier for å underbygge vurderinger og beslutninger som skal gjøres med hensyn på om utstyr er i tilfredsstillende stand. Virksomheten arbeider med å utvikle dette videre. På noen

områder, så som tilstandskontroll av tanker og forebyggende vedlikehold av utstyr i vannrenseanlegg, har virksomheten beskrevet fremgangsmåter og grunnlag for aksjoner. Virksomheten opplyser at disse vurderingene gjøres med utgangspunkt i opprinnelig designspesifikasjoner/standarder og det foretas vurderinger om reparasjoner/utskiftninger basert på dette.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 19. juni 2013: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 3. september 2013: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 3. september til 6. september 2013.
 - 11 personer ble intervjuet/samtalt med
 - befaringer til følgende steder: Vannrenseanlegg, Fyrhus, KH-fabrikk, Pulverlimfabrikk, Brannstasjon, utstyrslager beredskapsutstyr
- Avsluttende møte 6. september 2013: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerfunksjonene på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- REACH-forskriften
- Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Klima- og forurensningsdirektoratet fra 15.12.2008, sist oppdatert 14.10. 2010.

I vedlegg 2 finnes en liste med øvrige dokumenter som var grunnlag under revisjonen.

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Dynea Lillestrøm, 3. - 6. september 2013

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
HMS-kvalitetssjef	x	x	x	x
Miljø- og kvalitetsleder	x	x	x	x
Driftsing. REA		x	x	
Leder REACH		x	x	x
REACH/CLP koordinator		x	x	x
Produksjonssjef		x	x	x
Produksjonsleder PL		x	x	x
Vedlikeholdsingeniør		x	x	
Driftssjef		x	x	x
Adm dir		x	x	x
Automasjonsingeniør			x	x

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Håkon Oen, revisjonsleder

Per Morten Myhra, revisor

Sandrine Benard, saksbehandler (deltok 3. og 4. september)

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Dynea Lillestrøm, 3. - 6. september 2013

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende (for eksempel fra virksomhetens prosedyresamling):

- Korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet
- Tidligere kontrollrapporter fra tilsyn gjennomført av Klif (2011.029.R.Klif, 2013.og NSO (storulykkekontroll)
- Dynea Lillestrøms egenkontrollrapport for 2012 innsendt til Klif via ALTINN
- Presentasjon av Dynea (generell oversikt) laget til formøte (19. juni)
- Dyneas sikkerhetsrapport, utkast datert 10.7.2013
- Dyneas kartlegging av miljøressurser, datert 3.7.2012
- Måling av utslipp VOC i perioden 1999-2000
- Div. rapporter fra MOlab vedrørende utslippsmålinger i fyrhus i 2012 og 2013

- Dyneas egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften, blant annet:
 - oversikt over arbeidsprosesser
 - oversikt av personer med HMS ansvar
 - årsplan HMS 2013
 - risikoanalyser (COML-82JB46) og mal for risikovurdering
 - kjemikaliekomiteen (COML-8A2G89)
 - ledelsens gjennomgang (COML-7XNKHT) og plan for årlig oppfølging
 - utslipp til luft, generelle krav (COMH-85BFF7)
 - måleplan fyrhus (COMH-85BFWH)
 - måleplan pulverlim (COML-84ZHY5)
 - måleplan flytende herder (COML-858CGF)
 - måleplan KH og formalinproduksjon
 - måling tankpark
 - utslipp til vann, måleprogram (COML-8CCD9T)
 - div. organisasjonskart, industrivernet
 - funksjonsbeskrivelse industrivernet
 - opplæring og øvelser (COML 82BHWB)
 - beredskapsutstyr (COML-8J89X7)
 - øvelsesplan beredskapen 2013
 - div. øvelsesrapporter/evalueringer
 - div. analyseresultater
 - områdekart med vann og avløpssystemer (16.5.2011)
 - møtereferat fra ledelsens gjennomgang for 2012 og fra siste ledermøte